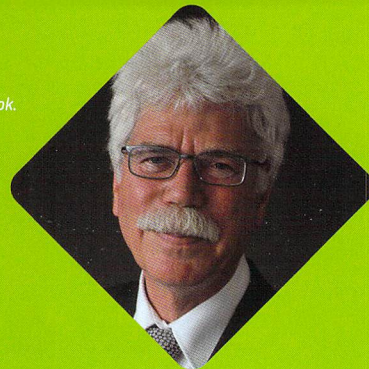

Dit is de achttiende aflevering van 'De Knuppel', een columnachtige rubriek, die tot enig gekrakeel zou kunnen leiden in het pedagogische hoenderhok. 'De Knuppel' zal voor ieder nummer aan een andere auteur worden doorgegeven. Uw reacties zijn van harte welkom: redactie@nvo.nl.

Nieuwe minimumleeftijd, alcoholgebruik niet alleen maar positief

Omdat in mijn jeugd alcohol nog geen invloed had op de rijvaardigheid, moet ik aan alle nieuwe wetgeving op dat terrein altijd even wennen. Maar het besluit van de Tweede Kamer van 5 maart jongstleden, om de minimumleeftijd voor alcoholgebruik op te trekken van zestien naar achttien jaar, vraagt hoe dan ook om gedegen pedagogisch commentaar.

De reputatie van de neurowetenschappers heeft na een publicatie van Eveline Crone een stevige deuk opgelopen. Jarenlang werden ouders immers bestookt met de wijsheid dat het onverantwoordelijk gedrag van hun pubers rechtstreeks van doen heeft met de trage rijping van hun prefrontale cortex. Vorig jaar moest zij toegeven dat het toch gewoon een motivatieprobleem betreft. De scans die laten zien hoe alcoholgebruik de groei van jonge hersenen aantast hebben echter nog niets aan hun overtuigingskracht verloren. Dat de pleidooien van het Trimbos-instituut uiteindelijk succes hebben gehad, mag een echt succes voor de overtuigingskracht van wetenschappelijke argumenten heten.

Drie jaar geleden leek het voorstel nog geen schijn van kans te maken. De lobbykracht van de drankindustrie en -handel was zo groot dat een beslissend aantal Kamerleden tegen beter weten in hun belangen bleef verdedigen. Daarnaast was er het onderzoek onder leiding van hoogleraar orthopedagogiek Rutger Engels van de Radboud Universiteit dat liet zien dat we ons in onze alcoholopvoeding altijd van de verkeerde uitgangspunten hadden bediend.

Kinderen vanaf hun twaalfde thuis aan de eettafel door middel van met water aangelengde wijn beheerst alcoholgebruik bijbrengen bleek geen alcoholisme op latere leeftijd te voorkomen, maar juist te veroorzaken. Engels' eenvoudige les luidt: hoe later je ze laat

beginnen, hoe kleiner de kans is dat ze ooit de fout ingaan.

Toch moeten pedagogen verder kijken dan hun neus lang is. Het argument van de PVV-fractie dat het hier om symboolwetgeving zou gaan, kunnen we gemakkelijk weerleggen. De wijze waarop in heel Europa de openbare lokalen de afgelopen jaren rookvrij zijn gemaakt laat zien dat een overheid, als ze echt wil, effectief de daad bij het woord kan voegen.

Een belangrijke vraag is natuurlijk wel in hoeverre het aan de overheid is om aan haar volwassenen burgers de bevrediging van hun behoefte door roesmiddelen te ontzeggen. De wijze waarop de twee cowboys op het ministerie van justitie ons internationaal gewaardeerde beleid op het gebied van het beheersen van drugsgebruik om zeep dreigen te helpen stuit mij zeer tegen de borst. Teeven weet dat hij met zijn voortdurende roep om hogere straffen letterlijk *conta-facts* politics bedrijft, maar gaat er gewoon mee door.

Maar als het om de 18-jarigen maatregel inzake alcoholgebruik gaat is er voor pedagogen nog wel een ander overweging van belang. Ze werd me aangedragen door een jonge Vlaamse collega die me zei: 'Maar Bas, wat moet die zestienjarige jongen nu straks als hij een meisje het hof wil maken?'

En hij heeft natuurlijk gelijk. Als het al niet gaat om het vrij maken van de moed, dan is toch enige bedwelming nodig om hoe dan ook van haar schoonheid onder de indruk te kunnen raken. <

Bas Levering

Bas Levering is emeritus lector Algemene Pedagogiek en hoofdredacteur van Pedagogiek in Praktijk Magazine.